EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 26

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Slovenija

Sažetak

Slovenija raspolaže dobro razvijenom digitalnom infrastrukturom, ali zaostaje u digitalnim vještinama. Vrlo aktivno sudjeluje u nekoliko najsuvremenijih tehnoloških projekata u području kvantne tehnologije, poluvodiča, računalstva u oblaku i umjetne inteligencije. U Sloveniji postoji visoka razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 13 nacionalnih ciljeva, koji su 100 % usklađeni s ciljevima EU-a za 2030.[1] Slovenija umjereno uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 63 % njih napreduje prema planu (prema smjerovima djelovanja koji su 2024. utvrđeni za svih 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 82 % od 11 preporuka Komisije iz 2024. tako što je uvela nove mjere.

Pokrivenost 5G mrežom 2024. se znatno povećala, među ostalim u ruralnim područjima. Međutim, Slovenija zaostaje u osnovnim digitalnim vještinama i stručnjacima za IKT, što bi mogao biti jedan od čimbenika koji ograničavaju upotrebu naprednih tehnologija u MSP-ovima. Iznimka je uvođenje umjetne inteligencije u poduzećima, koje je nedavno uvelike napredovalo. Slovenija, često u suradnji s drugim državama članicama EU-a, ima aktivnu ulogu u više pionirskih tehnoloških projekata, što uključuje projekte koji se odnose na kvantno računalstvo, poluvodiče, računalstvo u oblaku i umjetnu inteligenciju.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Slovenija				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (4)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	SI	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	78,5 %	79,6 %	1,5 %	80,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	78,5 %	79,6 %	1,5 %	82,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	82,1 %	96,7 %	17,8 %	74,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena) (2)	8	16	100,0 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (3)	—	67,6 %	0,4 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	36,0 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	11,4 %	20,9 %	83,7 %	33,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Analitika podataka	19,1 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	44,7 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	0	0		—	286	4,4 %	7	500
Barem osnovne digitalne vještine	46,7 %	—	—	—	—	—	80,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	3,8 %	4,3 %	13,2 %	6,0 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	77,0	78,6	2,0 %	76,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	84,0	85,0	1,2 %	90,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	87,6	87,5	-0,1 %	83,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) Slovenija nastoji doprinijeti tom cilju uvođenjem rubnih čvorova posredstvom 200 poduzeća.
(3) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(4) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

[1] Iako se ključnim pokazateljem uspješnosti za rubne čvorove mjeri broj uvedenih rubnih čvorova, Slovenija namjerava doprinijeti cilju od 10 000 rubnih čvorova s 200 poduzeća koja uvode rubne čvorove.

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 78 % slovenskih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Kad je riječ o koracima koje poduzimaju javna tijela, 90 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu, dok ih u vezi s konkurentnošću 82 % smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici" koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora u Sloveniji je relativno visoka, a pokrivenost mrežom vrlo velikog kapaciteta postupno se povećava, iako i dalje postoje određeni nedostaci u ruralnim područjima. Ta država poduzima mjere za smanjenje tih nedostataka. Pokrivenost 5G mrežom znatno se povećala, među ostalim u ruralnim područjima, a pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora i dalje je na visokoj razini. Slovenija aktivno radi na unapređivanju strateških tehnologija kao što su kvantno računalstvo, poluvodiči, računalstvo u oblaku i umjetna inteligencija. Kako bi ojačala svoj ekosustav i kapacitete, osniva centre kompetentnosti za poluvodiče i umjetnu inteligenciju te će biti domaćin jedne tvornice umjetne inteligencije sa superračunalom. Slovenija je nedavno ostvarila znatan napredak u uvođenju umjetne inteligencije u poduzećima, ali uvođenje pristupačnijih digitalnih tehnologija koje bi mogle znatno povećati konkurentnost MSP-ova na relativno je niskoj razini. To je možda djelomično posljedica manjka dovoljno kvalificiranih zaposlenika. U sektoru *start-up* poduzeća poduzimaju se početni koraci za poboljšanje okvirnih uvjeta, primjerice u obliku zakonodavnih izmjena. Međutim, nekoliko je inicijativa još u fazi razvoja, a ulaganja rizičnog kapitala i financiranje putem tržišta kapitala i dalje su relativno niski. Slovenija povećava informiranost i kapacitete u području kibernetičke sigurnosti na više načina, kao što su osiguranje infrastrukture i pružanje osposobljavanja u javnom sektoru, zaštita zdravstvenih sustava te pokretanje pilot-projekata za osposobljavanje unutar obrazovnog sustava.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Slovenija zaostaje u digitalnim vještinama. Njezino stanovništvo ima relativno nisku razinu osnovnih digitalnih vještina. Unatoč stalnim naporima za poboljšanje osnovnih digitalnih vještina različitih demografskih skupina, još uvijek nije sigurno hoće li te inicijative doista dovesti do otklanjanja znatnih nedostataka. Tekuća reforma obrazovanja prilika je za uključivanje digitalnih vještina u kurikulum, što će biti presudno za rješavanje tog pitanja. Iako je Slovenija ostvarila dobar napredak u povećanju udjela stručnjaka za IKT u radnoj snazi, i dalje zaostaje za prosjekom EU-a. Relativno nizak udio stručnjaka za IKT mogao bi biti jedan od čimbenika koji ograničava uvođenje naprednih digitalnih tehnologija u poduzećima. Iako su programi osposobljavanja za stjecanje naprednih digitalnih vještina u određenim tehnologijama dostupni, čini se da oni nisu dovoljni kako bi se zadovoljila potražnja za stručnjacima za IKT. Osim toga, unatoč nastojanjima Slovenije da predvidi buduće trendove na tržištu rada i potražnju za stručnjacima za IKT, rješavanje tih dinamičnih potreba i dalje predstavlja izazov. U tom će području od presudne važnosti biti uključivanje digitalnih vještina u tekuću reformu visokog obrazovanja. Dostupnost digitalnih javnih usluga u Sloveniji nešto je manje raširena nego u EU-u, osobito kad je riječ o prekograničnim uslugama. Međutim, njihova je primjena iznad prosjeka EU-a. Slovenija planira poboljšati digitalnu transformaciju javnih tijela, posebno po pitanju pristupa podacima i na razini općina. Nadalje, priprema Zakon o digitalnom zdravstvu, veliki projekt čiji je cilj potaknuti digitalnu transformaciju u zdravstvenom sektoru.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Slovenija poduzima korake za podupiranje zelene tranzicije digitalnim tehnologijama, pri čemu se nadovezuje na postojeće mjere i uvodi nove mjere u okviru prilagođenog nacionalnog plana. Inicijative obuhvaćaju modernizaciju zelene javne nabave, stvaranje digitalnih blizanaca te uspostavu kružnih i digitalnih poslovnih modela. Međutim, čini se da su trenutačna nastojanja i dalje rascjepkana i da još ne postoji sustavan pristup koji bi omogućio da se njihov kombinirani potencijal iskoristi u potpunosti.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Slovenija je 31. siječnja 2025., nakon javnog savjetovanja, dostavila potpuno revidirani nacionalni plan za digitalno desetljeće[2]. Taj će dokument poslužiti i kao akcijski plan za strategiju Digitalna Slovenija do 2030., koja je donesena 2023. U usporedbi s prvotnim planom podnesenim 2023. revidirani plan sadržava neke nove ili izmijenjene mjere, a ambiciozne su nacionalne ciljne vrijednosti zadržane. Međutim, iz prilagođenog plana uklonjeno je nekoliko mjera, konkretnije one povezane s ciljevima digitalnog desetljeća i sve mjere povezane sa *start-up* poduzećima. U revidiranom planu uzima se u obzir ograničen broj preporuka iz 2024. Sve nacionalne ciljne vrijednosti i dalje su u skladu s razinom ambicije EU-a za 2030. te su zadržani dodatni cilj za uvođenje elektroničke identifikacije i kvantitativne procjene doprinosa Slovenije ciljevima za poluvodiče i rubne čvorove. Ažurirani plan sastoji se od 81 mjere s proračunom od 685 milijuna EUR, odnosno 1,02 % BDP-a Slovenije. Iako se u njemu uvode određeni novi poticaji u skladu s novim prioritetima Komisije u područjima kao što su zeleni IKT, umjetna inteligencija i poluvodiči, ažuriranjem se problemi Slovenije ne rješavaju na odgovarajući način i ono nije u potpunosti usklađeno s njezinim vrlo ambicioznim nacionalnim ciljevima, posebno u područjima osnovnih i naprednih digitalnih vještina te digitalizacije poduzeća.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Slovenija je digitalnom sektoru dodijelila 20 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (513 milijuna EUR)[3]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 287 milijuna EUR, odnosno 9 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[4].

Slovenija je članica triju osnovanih EDIC-a: EDICA-a Savez za jezične tehnologije, EDIC-a Lokalni digitalni blizanci za CitiVERSE i EDIC-a EUROPEUM za ulančane blokove. Slovenski subjekti neizravni su i/ili pridruženi partneri važnog projekta od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI-ME/CT) te važnog projekta od zajedničkog

[2] Čeka se odobrenje vlade zbog određenih izmjena povezanih s akcijskim planom za Digitalnu Sloveniju do 2030. Za potrebe programa politike za digitalno desetljeće sadržaj plana podnesenog 31. siječnja 2025. može se smatrati konačnim. Ispravak Izvješća o stanju digitalnog desetljeća 2024. za Sloveniju: vlada Slovenije donijela je prvotni nacionalni plan u prosincu 2023., prije nego što je objavljen i dostavljen Europskoj komisiji.

[3] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[4] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

europskog interesa za infrastrukturu i usluge u oblaku sljedeće generacije (VPZEI-CIS)[5]. Osim toga, Slovenija je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Slovenija predvodi klaster za digitalne vještine u okviru Akceleratora dobrih praksi[6]. U tom je kontekstu vodila organizaciju pet radionica i podijelila četiri slovenska primjera dobre prakse: digitalne informacijske točke, program digitalne pismenosti za odrasle, mobilni heroji (za starije osobe) i digitalno osposobljavanje za djecu i mlade.

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Slovenija je samo ograničeno aktivna u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno 38 inicijativa, od kojih su tri nove inicijative pokrenute 2024. Slovenija je najaktivnija u području solidarnosti i uključenosti. Utvrđeno je da je manje aktivna u području privatnosti i osobnog nadzora nad podacima. Čini se da mjere u području stavljanja digitalne transformacije u službu ljudi imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na sudjelovanje u digitalnom javnom prostoru.

Preporuke

- **Stručnjaci za IKT:** poboljšati rano utvrđivanje potreba tržišta rada te odgovoriti na njih na odgovarajući način: pružanjem mogućnosti osposobljavanja i u okviru reforme visokog obrazovanja.
- **Osnovne digitalne vještine:** povećati i pojačati mogućnosti za obrazovanje i osposobljavanje te uključiti digitalne vještine u obrazovne kurikulume od rane dobi.
- **Upotreba u MSP-ovima:** pružati kontinuiranu potporu MSP-ovima i stvoriti poticajne okvirne uvjete za uvođenje digitalnih tehnologija.
- **Napredne tehnologije:** brzo provesti mjere za povećanje primjene naprednih tehnologija u poduzećima, osobito MSP-ovima.
- **Kibernetička sigurnost:** nastaviti i pojačati aktivnosti za povećanje kibernetičke sigurnosti u sektorima javnih usluga i obrazovanja te uvesti takve aktivnosti za podupiranje poduzeća.
- **Jednorozi / *start-up* poduzeća**: brzo provesti mjere za poboljšanje okvirnih uvjeta i pristupa financiranju za *start-up* poduzeća.
- **Ozelenjivanje:** poboljšati digitalne tehnologije kako bi se poduprla zelena tranzicija, posebno sustavnijim razmatranjem interakcije između zelenih i digitalnih inicijativa.

[5] Ispravak Izvješća o stanju digitalnog desetljeća 2024. za Sloveniju: slovenski subjekti neizravni su partneri važnog projekta od zajedničkog europskog interesa za infrastrukturu i usluge u oblaku sljedeće generacije (VPZEI-CIS).

[6] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.